

Likabehandlingsplan

Medåkers Friskola

HUR VI ARBETAR MOT KRÄNKANDE
BEHANDLING, DISKRIMINERING OCH
TRAKASSERIER LÄSÅRET 2024/2025

Innehåll

1. Inledning	3
2. Skolans uppdrag	3
3. Begrepp	4
4. Främjande insatser	6
5. Förebyggande arbete	8
6. Elev- och barnhälsans arbete	8
7. Åtgärdande arbete	8

Bilaga 1: Dokumentation av incident/återkommande incidenter

Bilaga 2: Anmälan till rektor om kränkande behandling

1. Inledning

Ansvar och förankring

Rektor ansvarar för att planen utarbetas, följs upp och utvärderas varje år tillsammans med all personal, elever och elevhälsoteam. Rektor ansvar för implementering av planen och att planen hålls som ett levande dokument i den dagliga verksamheten. Med skola menas även förskola i planen. Alla elever samt all personal tar del av planen mot diskriminering och kränkande behandling i början av läsåret. Vårdnadshavare informeras samt att planen läggs ut på Infomentor.

Vision och mål

På Medåkers friskola tar vi hand om varandra och vår miljö. Här blir man respekterad för den man är.

Alla får ha sin kropp, sitt namn, sitt utseende, sina kläder, sina saker, sina åsikter och sina känslor ifred!

Vi strävar mot att alla barn ska bli sedda och respekterade för dem de är. Vi ska se deras behov och utforma mål mot deras möjliga kompetens och göra dem redo för sin framtid så långt det är möjligt. Vi vill ha en stark skolgemenskap där samtliga barn känner sig trygga och accepterade oavsett olikhet.

2. Skolans uppdrag

Utbildningen inom skolväsendet syftar till att barn och elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Den ska främja alla barns och elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. Utbildningen ska också förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på. I utbildningen ska hänsyn tas till barns och elevers olika behov. Barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. En strävan ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen. Utbildningen syftar också till att i samarbete med hemmen främja barns och elevers allsidiga personliga utveckling till aktiva, kreativa, kompetenta och ansvarskännande individer och medborgare. Skollagen (2010:800) 1 kap 4 §

Lagar

Skollagen (2010:800), Diskrimineringslagen (2008:567) och FN:s barnkonvention

Skollagen:

Enligt 6 kapitlet i skollagen så ska den som äger skolan ansvar för att det inom ramen för verksamheten bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande

behandling av barn och elever och att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling.

Varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förhindra kränkande behandling av barn och elever. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska skrivas i efterföljande års plan. Vidare ska skolan beskriva hur den lever upp till den så kallade handlingsplikten. Den innebär att så snart någon av personalen får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling, ska det anmälas till rektor. Rektor är skyldig att skyndsamt anmäla till huvudman och ansvara för att händelsen allsidigt och skyndsamt utreds. I förekommande fall ska rektor vidta de åtgärder som krävs i det speciella fallet och genomföra de åtgärder som krävs för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

I skollagens 6 kapitel finns också ett förbud för vuxna i skolan att kränka ett barn eller en elev – till exempel säga nedsättande saker, hota eller använda våld.

Diskrimineringslagen:

Enligt diskrimineringslagen ska den som äger skolan se till att varje verksamhet arbetar målmedvetet för att aktivt främja lika rättigheter och möjligheter för barn och elever oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, ålder.

Skolan ska göra allt de kan för att förebygga och förhindra att något barn eller någon elev utsätts för trakasserier som har samband med någon av ovanstående diskrimineringsgrunder. Varje år ska en likabehandlingsplan som innehåller en översikt över det som behövs göras för att främja lika rättigheter och möjligheter för barn och elever, dels förebygga och förhindra trakasserier upprättas.

FN:s barnkonvention:

FN:s konvention om barnets rättigheter, eller barnkonventionen som den också kallas, innehåller bestämmelser om mänskliga rättigheter för barn.

3. Begrepp

Kränkande behandling:

Gemensamt för all kränkande behandling är att någon eller några kränker principen om alla människors lika värde, vilket är ett uttryck för makt och förtryck. Kränkningar kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera. Kränkande behandling kan äga rum i alla miljöer och när som helst, t ex på internet. Kränkningar kan utföras av och drabba såväl barn och ungdomar som vuxna. Vårt arbete mot diskriminering och kränkningar ska alltid innehålla alla de

perspektiv som detta kan innebära dvs kränkningar mellan elev-elev, elev-personal, personal-elev och personal-personal. Ingen ska diskrimineras eller kränkas. Den som uppger att hen blivit kränkt ska alltid tas på allvar.

Kränkningar kan vara:

- Fysiska (t ex slag och knuffar)
- Verbala (t ex att bli hotad eller kallad för könsord)
- Psykosociala (t ex att bli utsatt för utfrysning, ryktesspridning)
- Text- och bildburna (t ex klotter, lappar, e-post, chat, sociala medier, sms)

Diskriminering:

Diskriminering är ett övergripande begrepp för negativ och kränkande behandling av individer eller grupper av individer utifrån diskrimineringsgrunderna. De sju diskrimineringsgrunderna är kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Diskriminering kan vara direkt eller indirekt. Exempel på direkt diskriminering kan vara att endast flickor får välja arbetsområde eller arbetsformer, att enbart vissa högtider uppmärksammas, att vissa ämnen på grund av lokalens placering eller utformning inte är tillgängliga för alla elever. Indirekt diskriminering kan uppstå om alla behandlas lika. En elev får inte missgynnas genom att tillsynes neutrala ordningsregler etc tillämpas så att de får en i praktiken diskriminerande effekt. Exempel på sådan indirekt diskriminering kan vara förbud mot huvudbonad inomhus, vilket enligt en del trosuppfattningar skulle innebära att alla elever inte kan delta i undervisningen eller att servera alla samma mat.

Ibland kan det finnas sakliga skäl att behandla en elev/ett barn annorlunda och då är det inte direkt diskriminering. Det är skolans ansvar att det finns sakliga skäl. Lagstiftningen mot diskriminering omfattar även förbud mot repressalier, dvs en elev får inte utsättas för repressalier om hen anmält eller medverkat i en utredning som gäller överträdelse av lagen.

Trakasserier:

Trakasserier är ett agerande som kränker någons värdighet och som har samband med en eller flera av de sju diskrimineringsgrunderna. Det kan handla om kommentarer, gester eller utfrysning.

Diskrimineringsgrunder:

Kön:

Alla elever och all personal deltar i en jämställd verksamhet. Barn och elever ska ha samma möjligheter att pröva och utveckla olika förmågor och intressen utan begränsningar utifrån stereotyper, könsroller och fördomar om vad som är kvinnligt och manligt. Vi verkar för att elever får lika stort inflytande över och utrymme i verksamheten.

Könöverskridande identitet eller uttryck:

Med könöverskridande identitet menas att människor på olika sätt bryter mot samhällets normer kring könsidentitet och könsuttryck mot föreställningar om hur kvinnor och män, pojkar och flickor förväntas vara och se ut. Man definierar sig inte som flicka eller pojke genom sin klädsel eller ger på annat sätt uttryck för att tillhöra ett annat kön. Vi agerar då vi hör kränkande ord på grund av könöverskridande identitet eller uttryck.

Etnisk tillhörighet:

Med etnisk tillhörighet menas att någon tillhör en grupp personer med samma nationella eller etniska ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande. Vi förebygger och förhindrar diskriminering och trakasserier på grund av etnisk tillhörighet. Vi vill att alla ska känna sig välkomna i vår verksamhet.

Religion och annan trosuppfattning:

Ingen diskrimineras eller trakasseras på grund av hans eller hennes religion eller annan trosuppfattning. Begreppet annan trosuppfattning innefattar uppfattningar som har sin grund i eller samband med en religiös åskådning, till exempel buddism, ateism eller agnosticism.

Funktionsnedsättning:

Funktionsnedsättningar kan vara fysiska, psykiska eller intellektuella. Som funktionsnedsättning räknas både sådana som syns och sådana som inte märks lika lätt. Vi arbetar med tillgängliga lärmiljöer där barn har möjlighet att delta oavsett funktionsnedsättning.

Sexuell läggning:

Med sexuell läggning menas homosexualitet, bisexualitet och heterosexualitet. Vi accepterar inte kränkningar på grund av sexuell läggning. All personal ska ha kunskap i HBTQ- frågor.

Ålder:

Ingen elev ska diskrimineras på grund av sin ålder. Elevernans ansvar ska däremot få öka med stigande ålder och mognad.

4. Främjande insatser

Definition

Det främjande arbetet handlar om att stärka de positiva förutsättningarna för likabehandling i verksamheten och behöver inte utgå från identifierade problem i verksamheten. Det främjande arbetet ska anpassas till barnens ålder och till den aktuella verksamheten.

Det här står vi för:

Socialt klimat fritt från kränkningar

- Vi vuxna är goda förebilder.
- Vi accepterar inga kränkningar.
- Vi är tydliga med vad vi förväntar oss.
- Vi är "närvarande" och ser det som händer och reagerar när något inte är bra eller ger positivt gensvar när något som är bra händer.
- Vi "ser" barnen som individer, lyssnar på dem och tar deras upplevelse på allvar.
- Vi arbetar ständigt med allas rätt att vara den man är.
- Vi ger elever rika möjligheter att lyckas på sitt sätt.
- Vi ger alla eleverna möjlighet att komma till tals (och få följdfrågor).

Likabehandling kön

- Vi har strukturerade samtal om vad det innebär. Vi accepterar inga nedsättande kommentarer.
- Vi genomför värderingsövningar.
- Vi har "individfokus och inte efter kön" som grundtanke.
- Vi för återkommande samtal om förväntade könsroller.
- Vi diskuterar och lyfter fram icke stereotypa karaktärer, t ex i litteratur, film och vår närmiljö.

Likabehandling etnisk tillhörighet & trosuppfattning

- Vi har ett öppet och nyfiket förhållningssätt till varandra.
- Vi jämför religionerna och deras specifika uttryck på ett likvärdigt sätt.
- Vi har ett öppet klimat för diskussion i våra klassrum.
- Vi vuxna strävar efter att vara fördomsfria.
- Vi ser individernas personliga egenskaper, inte grupptillhörigheter.
- Vi lyfter individers och grupper starka sidor.
- Vi har höga förväntningar på varandra.

Likabehandling funktionsvariation

- Vi är öppna för och nyfikna på olikheter.
- Vi är medvetna om att det finns "osynliga" funktionsvariationer.
- Vi låter elever med funktionsvariationer vara delaktiga i planering och förväntningarna i skolan utifrån deras önskemål och förmåga.
- Vi individanpassar och förväntar oss inte att alla ska göra på samma sätt.

Likabehandling oavsett familjesammansättning, sexuell läggning etc.

- Vi är öppna för och nyfikna på olikheter och arbetar normbrytande.
- Vi bemöter elevernas nyfikenhet på ett positivt sätt, t ex genom att besvara frågor och stötta med fler källor till information.
- Vi jobbar kontinuerligt med värdegrund och livskunskap.
- Vi läser och diskuterar om icke normativa kärnfamiljer och gör eleverna medvetna om att det finns olika familjekonstellationer.

All personal på skolan ansvarar för att vara bärare av och sprida förhållningssätt som bygger på allas lika värde. All personal ansvarar även för att genomföra aktiviteter med sina elever som främjar detta förhållningssätt. Elevhälsoteamets olika kompetenser ansvarar för att vid behov stötta personalen i detta arbete.

5. Förebyggande arbete

Hur vi arbetar med att avvärja risker för diskriminering, trakasserier och kränkande behandling:

- Trygghet under rasterna. Det finns minst två vuxna ute på rasterna, som ska vara i elevernas närhet där behovet är störst.
- Vi har som målsättning att vi ”ser” alla barns behov genom att vi går igenom barnen i gruppinventeringen flertal gånger per termin på våra möten.
- Rastaktiviteter är ett område som har påbörjats och som kan utvecklas vidare på skolan. Förskolans lekmiljö utomhus kan även utvecklas.
- Likabehandlingsplanen revideras och kommuniceras med personal, elever och vårdnadshavare

6. Elev- och barnhälsans arbete

Elevhälsoteamets förebyggande och främjande arbete under läsåret:

- Hälsosamtal i vissa klasser (skolsköterska)
- Motorisk scanning i Förskoleklass (skolsköterska)
- Elevsamtal och enkäter där det psykosociala måendet undersöks (kurator)
- Barn- och elevstödande arbete på olika nivåer både enskilt och i grupp (skolsköterska, kurator, specialpedagog)
- Tre möten per termin där personal har möjlighet att diskutera och få stöd på olika sätt.

7. Åtgärdande arbete

Vid misstänkt eller konstaterad kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering uppmanas elever och vårdnadshavare ta kontakt med klasslärare, någon i elevhälsan eller rektor. Man kan också vända sig till en anställd på skolan som man har förtroende för. All personal som blir vittne till eller på annat sätt får kännedom om kränkande behandling eller trakasserier ingriper genom att omedelbart och kraftfullt avbryta handlingen, samt ansvarar för att händelsen anmäls till rektor, dokumenteras på avsedd blankett (se bilaga) och att klasslärare informeras.

Ärendegång då elev kränkts av andra/annan elever/elev:

- 1) Vid en akut situation ingriper den vuxen som finns närmast det inträffande. Samtal med berörda elever och klasslärare.
 - **Enskilt samtal med den som har utsatts för kränkningar/trakasserier** - Vad har hänt? Detaljer? När, var och hur sker trakasserier, kränkande behandling eller diskriminering? Av vem eller vilka? - Försök få en allmän bild av den utsattes situation. - Försäkra den utsatte om att du nu tar ansvaret för ärendet och betona att den som blivit utsatt inte själv provocerar eller ger igen mot dem som har utfört kränkningen. - Bestäm en ny tid med den utsatte.
 - **Enskilt samtal med den/de som har utpekats som de som har utsatt någon för kränkningar eller trakasserier** - Under samtalen, som förs i lugn och sansad ton, får eleven redogöra för sin roll i ärendet. - Avstå att lägga någon skuld på eleven, utan istället fokuseras på hur problemet kan lösas. - Eleven får själv komma med förslag om vad han/hon kan förändra. Att som vuxen förhålla sig neutral är av stor vikt. Genom att undvika konfrontationer med eleven och därmed försätta denna/denne i försvarsställning gäller det istället att fokusera på vad som hänt och finna lösning på problemet.
- 2) Vårdnadshavare informeras av ansvarig pedagog.
 - **Samtal med vårdnadshavare** - Informera sakligt om vilka åtgärder skolan hittills har vidtagit och att kränkningarna inte accepteras. - Vilka ytterligare insatser behövs för att kränkningarna ska upphöra? - Hur kan vi stötta den utsatte eleven och undvika ev. tankar att ge igen? - Det är viktigt att vi ser föräldrarna som en resurs. Betona samarbetet mellan skolan och hemmet. Vid behov bestäm tid för uppföljningssamtal med föräldrarna.
- 2) Ärendet anmäls till rektor och utredning kring det inträffade startas.
- 3) Åtgärder vidtas.
 - **Fortlöpande enskilda samtal med den utsatte samt med den/de som har utfört kränkningen eller trakasserier** - Har kränkningarna upphört? - Hur var det att sluta? - Hur tycker Du att det fungerar nu? - Vad kan bli bättre?
- 4) Ärendet följs upp och utvärderas. Om kränkningarna upphört avslutas ärendet.
- 5) Om ärendet efter åtgärder och utvärdering inte slutar informerar personal rektor om det, rektor ser till att elevhälsan kopplas in.

6) Elevhälsan fungerar som stöd för klassläraren i ärendet och handledning kring ytterligare åtgärder. Åtgärder på individ-, grupp- och organisationsnivå ses över av elevhälsan.

7) Nya åtgärder genomförs.

8) Elevhälsan analyserar vidtagna åtgärder.

9) En samlad bedömning om avslut görs. Ärendet avslutas eller fortlöper med nya åtgärder enligt punkt 5.

10) I ett sista skede kan huvudmannen besluta om åtgärder.

All dokumentation av det åtgärdande arbetet samlas i bilagan som bifogas Likabehandlingsplanen.

Ärendegång då elev kränkts av personal:

Om en elev, vårdnadshavare eller personal upplever att en elev/elever kränkts av anställd görs en anmälan till rektor som ansvarar för ärendet (se bilaga 2).

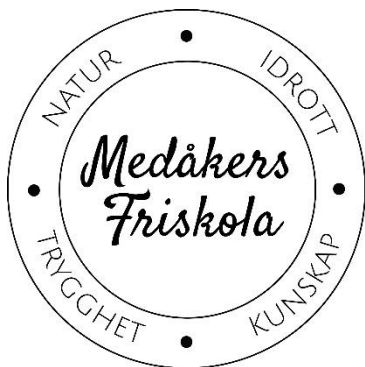
1. Rektor samlar information om händelsen.

2. Rektor och ev. någon av rektor utsedd, genomför enskilda samtal med de inblandade.

3. Berörda föräldrar kontaktas.

4. Uppföljningssamtal efter ca två veckor.

5. Rektor är ansvarig för dokumentation.

Dokumentation av incident/återkommande incidenter:

Datum:
Utsatt barn/elev: Grupp/Klass: Ansvarig pedagog/lärare: Inblandade barn/elever:
Incidenten gäller: ☐ Konflikt ☐ Kränkning ☐ Trakasserier ☐ Diskriminering Enligt diskrimineringsgrund: ☐ Kön ☐ Könsöverskridande identitet eller uttryck ☐ Etnisk tillhörighet ☐ Religion eller annan trosuppfattning ☐ Funktionsnedsättning ☐ Sexuell läggning ☐ Ålder
Kort beskrivning av händelsen:
Kort beskrivning av åtgärder, överenskommelser och beslut:
Uppföljning: Vad ska följas upp, vilka åtgärder har vidtagits och hur har det gått? Vem följer upp? Hur följer vi upp? När sker uppföljningen? Uppföljning1 datum: Uppföljning 2 datum: Uppföljning 3 datum:
☐ Rektor informerad Datum:
Dokumentation utfärdad av: Namn: Datum:

Anmälan till rektor om kränkande behandling

Skola		Grupp/Klass
Barn/elevens namn	Personnummer	

Indikationer på att eleven blivit eller blir kränkt

Gör en kortfattad beskrivning av orsaken till anmälan

Underskrift

Ort och datum	Befattning
Underskrift	
Namnförtydligande	